

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE:

se primesc la biroul administrației (strada, Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani

Industria și comerț.

Industria și comerțul, adică măiestria și neguțătoria, la un popor din toate punctele de vedere sînt de o însemnătate foarte mare. Acel popor, care are industrie și comerț național, dovedește că e un popor cult.

Românii în ce privește industria și comerțul nostru național, în unele locuri stăm binișor, în cele mai multe locuri însă rău, ba chiar de tot rău. Aceste două izvoare de traiu, cari cu atîta imbelugare răsplătesc munca omului, nu sînt cultivate îndeajuns.

Avem și noi destui oameni învățați, aceasta însă nu e de ajuns. Între învățați și între popor este un mare gol, nu e legătura firească între aceste două clase. Și golul acesta trebuie umplut cu neguțători și măiestri români. Când și la aceste două izvoare de traiu vor munci atîtea brațe românești, oate legea firească cere dela poporul român, atunci noi Românii vom pute zice, că sîntem tari.

Dacă ne gândim asupra lucrului, adică de ce noi Românii în cele mai multe locuri stăm rău din punct de vedere al industriei și comerțului național, ajungem la acest trist sfîrșit, că Românul fuge de măiestrie și de neguțătoria, că ne lipsește voința de a fi, însuflețirea de a întreprinde, adică de a începe ceva, și că nu avem încredere în noi.

Spre binele și spre înaintarea noastră și a neamului nostru, ar fi timpul ca să ne schimbăm rostul vieții, cu atît mai mult, căci vedem, cum zilnic sără-

cim, cum zilnic ne încărcăm de datorii, cum zilnic moșiorarele noastre moștenite dela moși — strămoși ajung în mâni străine.

Se zice, că Românul numai de plugar și de cioban e bun. Asta nu e adevărat. Dovadă mai strălucită despre capacitatea Românului în ale neguțătoriei este faptul, că în Bulgaria, Macedonia și Albania, cei mai mari neguțători, întreprinzători și chiar bancheri sînt numai Români. Din acestea se poate vedea, că Românul e înzestrat dela fire cu o capacitate mult mai mare, decît însuși el crede. Aceasta capacitate însă trebuie cultivată, și atunci va avea viitor sigur.

Românul e născut și crescut la coarnele plugului, el nu știe alta, decît din zori de zi, până târziu noaptea, să muncească afară la câmp, să lucreze pămîntul.

E frumos aceasta, și servește spre laudă țeranului român, căci păstrează, cinstește meseria moși-strămoșilor sei.

Pe cînd însă trăiau moși-strămoșii nostri, erau alte vremuri. Acum lumea s'a deschis, vremea cu totul s'a schimbat, și astfel mulți, foarte mulți din noi, mai cu seamă dacă avem mulți copii, nu putem trăi numai dela coarnele plugului, căci avem puțin pămînt, ca să ducem o vieță cît de puțin tîchbită, și astfel muncim din greu, muncim cu sudoare amară fără de mult folos, căci abia sîntem în stare să ne câștigăm pâinea de toate zilele, ear' de vre o strîngere de avere nu prea poate fi vorbă.

Și la aceasta se poate ajuta, numai dacă vrem.

Cei cari avem mulți copii și puțin pămînt, să li dăm să învețe tot felul de meserii și să facem tot felul de neguțători, oăci prin aceasta câștigăm și noi și neamul nostru.

Câte comune fruntașe românești avem noi, unde nu e nici un meseriaș și neguțător de neamul nostru, și astfel noi din sudoarea noastră îmbogățim pe străini, cari numai binele nu ni-l voesc.

Voință, însuflețire și încredere să avem, și atunci, Doamne, multe lucruri bune, frumoase și folositoare putem face.

Să ne dăm deci copiii să învețe tot felul de meserii și neguțătorii, să înființăm reuniuni de agricultură, reuniuni de meseriași, de cumpătare, tovărășii de conșom, însoțiri de credit sistem „Raiffeisen” și altele de felul acestora, din cari dacă sînt conduse cu trageră de inimă și dreptate și dacă conducătorii puși în fruntea lor sînt oameni cu pricepere, mult, nespuse de mult folos vom trage.

Franză.

În congregația extraordinară a comitatului Lugoj dela 7 Februarie n. membrii români au luat parte în număr mare. A interelat dl V. Tomici în chestia abuzurilor gendarmescești. Apoi părintele Blajovan și Dr. G. Dobrin, în chestia simplificării administrației.

Interese mai generale românești nu s'au pus la ordinea zilei.

FOIȚA.

Poesii populare.

Din Fianul-infer.

Com. de Gregorin Ceontea, inv.

Cin' n'ascultă de părinți,
Plînge cu lacrimi ferbinți,
Că nici eu n'am ascultat,
La mare rău am picat,
In temnița cea de peatră
La mîncare nesărată
Și numai pe zi odată,
Cînd îmi da calea p'afară
Nu știam ziuă-i ori seară.

Du-te du-te răule,
Să vie și binele,
Până vine binele
Rău-mi mîncă zilele.

Auzit-am și știu bine
Că te lași bade de mine,
Lasă-te cu Dumnezeu,
Că mie nu-mi pare rău,
Numai îmi cade-oșir cu greu
C'ai fost bădișorul meu
Ș'am știut năravul tîu.

Frunză verde, frunză lungă,
Toate plugurile umblă,
Numai al meu șede la umbră.
De s'ar afla cineve,
Să-mi cetească inima,
Ar ceti pîn' ar muri,
Și tot n'ar mai isprăvi.

De m'ar fi făcut maica
Totodată cu badea
Mi-ar fi fost dragă lumea,
Dar' m'a făcut mai târziu
Tot al dorului să fiu.
Du-te dor cu Dunărea
Nu-mi m'ai strica inima.
Du-te dor cu Mureșul
Nu-mi mai strica sufletul.

Plîngeți ochi și lăcrămați
Dacă seama n'o luați
Cu cine vă împreunați,
Că v'am dat lumea 'nsainte
Să v'alegeți om cuminte,
Și uite ce v'ați ales,
Coajă de măr pădureț.

Du-te dor până ce-i nor,
Că dacă s'a nusenin,
Mai departe te-oiu mîna.
Du-te dor pe sub rozor,
Nu veni pe ritul gol,
Că te-a vedea oare-cine
Ș'a gîndi că vii la mine.

Uritul din ce-i făcut?
Din omul, care-i tăcut,
Uritul din ce se face?
Din omul care tot tace.

Murgule potcoavă nouă
Desfă muntele în două,
Și ne fă o cale nouă,
Să trecem la ciobănie

Noul tarif vamal austro-ungar. Ziarele austriace prevăd în noul tarif vamal un nou războiu vamal cu statele balcanice. „Neue Freie Presse“, făcând comentarii asupra lui, relevază faptul că până acum România, Sârbia și Bulgaria erau favorizate prin taxe speciale la cereale. Noul tarif le ia această favoare. Sporirea taxelor pe vite lovește mai cu seamă pe Sârbia.

„N. F. Presse“ se întreabă:

„Ce-o să devină exportul nostru în Peninsula balcanică? În anul 1901 am exportat în aceste state, mărfuri în valoare de mai mult de 81 milioane.

„Războiul nostru vamal cu România ne-a făcut pagube mari. În urma acordurilor vamale, am constatat îmbunătățirea exportului nostru, care a sporit mereu în proporție cu îmbunătățirea stărei economice a României. Trebuie să se acorde celor trei state compensații pentru a nu păgubi industria noastră.“

Față cu această stare de lucruri, Sârbia și Bulgaria, după cum află „Le Temps“ din Paris, proiectează să formeze o ligă vamală sub patronajul Rusiei, pentru a rezista la tarifele Austriei și Germaniei.

Sărbătoarea națională. Vineri în 24 Ian. v. s'au împlinit 44 de ani de la unirea principatelor române. Această zi, declarată de sărbătoare națională, s'a sărbătorit cu mare solemnitate în toate orașele României și pe sate, de școli, reuniuni și alte corporațiuni. Sărbătorile au fost frumoase cu deosebire în București, și Iași. În ambele locuri s'au făcut manifestații importante din partea Ligii culturale.

Dorințele Albanexilor. Ziarul „Zeit“ publică un interviu cu un șef albanez foarte influent, din Monastir.

Interviuitul a zis:

„Albanezii cer reforme și independența naționalității lor, însă sunt contrarii ori-cărei micșorări a integrității Imperiului otoman.

Voim un guvernator albanez pentru vilaietele noastre, cu cinci subguvernatori dependenți de dînsul. voim

egalitatea limbii turcești cu limba albaneză.

Dacă în primăvară vor isbucni revolte și dacă vom fi amenințați în drepturile noastre, va trebui să le apărăm.

Sperăm însă că Ferid-pașa va isbuti în aplicarea reformelor.“

Șeful albanez a criticat într-o dată pe Puteri despre cari zice că au inventat chestiunea macedoneană care nu există.

O nouă cucerire de patrie. Sub acest titlu „Bud. Hirl.“ publică un articol scris de Dr. Petru Dobransky, în care cu date statistice dovedește, că proprietatea pământului nu se mai află în mâinile Maghiarilor, ci în ale străinilor.

Pentru delăturarea acestui mare pericol național autorul articolului cere de la guvern să înființeze cu urgență institute de credite agricole, cari să desimprumături eficiente.

Delegațiunile. În cercurile politice se vorbește, că delegațiunile, cari ar fi să se convoace în luna lui Maiu, în anul acesta se vor întruni abia în Septembrie Causa amânării delegațiunilor este anormală stare a parlamentelor austriac și ungar.

Procese de presă.

Procesele de presă, pornite contra gazetelor române, slovace germane și sârbe se țin lanț și toate se termină cu pedepse așa de aspre, încât pare că trăim în vreme de revoluțiune. Cea mai grea osîndă a căzut și de astă dată asupra Românilor. Redactorul responsabil al ziarului român din Sibiu „Tribuna“ a fost condamnat Vineria trecută prin tribunalul din Cluj la 15 luni temniță și unsprezece mii coroane amendă. O pedeapsă de felul acesteia nu s'a mai pomenit nici pe timpul absolutismului, necum în timpul, când trăim în era constituționalismului.

Tribunalul din Neutra a pronunțat sentința în procesul de agitație a advo

catului slovac Marcovici și soții lui. Ei au fost, cum știm, acușați, că ar fi comis agitație contra națiunii maghiare, cu ocazia alegerilor dietale.

Sentința tribunalului este: adv. Rud. Marcovici osândit la 5 luni temniță de stat și 500 cor. amendă; Iuliu Marcovici, medic, 2 luni și 200 cor. și preotul Lud. Czulik la 3 luni temniță și 300 cor. amendă, apoi toți în solidar sînt condamnați la suportarea speșelor procesuale.

Joi s'a pertractat procesul deputatului sârb, Lyubomir Pavlovici la Chichinda-mare. Pavlovici a fost acuzat, că a vătămât Imnul și Szozat-ul, pe care le cântaseră nește băieți. Vineri i-s'a publicat sentința: 2000 cor. amendă.

Sâmbătă a fost condamnat Steinacker în Seghedin. Steinacker, fostul secretar al camerei comerciale și industriale din Budapesta și fost depus dietal, a scris în „Deutsches Tagblatt f. Ungarn“ un articol, cu titlul: Magyarisch Ungarisch-Böhmisch-Cehisch, în care zicea, că nu există o limbă maghiară de stat, cum nu este o limbă elvețiană sau britanică.

Pentru acest articol, mai mult teoretic, Steinacker a fost condamnat la 8 zile temniță, 100 cor. amendă și speșele de proces.

Două zile după procesele intentate lui Korodi și Liess, s'a judecat la T. Murășului un alt proces contra acestui din urmă. Dr. Liess a fost condamnat la două luni arest pentru „calomnie“ săvîrșită contra oficiului telegrafo-postal din Brașov.

În procesul de presă intentat lui Miloș Pistor și Dr. Mudrony, tribunalul din Bpesta a adus următoarea sentință: Pistor condamnat la 3 zile temniță și 80 cor. amendă, Mudrony 5 zile și 40 cor.

DIN LUME.

Peninsula-balcanică.

Principele Ferdinand al Bulgariei a petrecut zilele trecute în Filipopol, unde a primit mai multe deputațiuni,

Să scăpăm de cătănie.
Cătănia cui 'i-e bună?
La feciorul fără de mamă.
Cătănia cui 'i e dată?
La feciorul fără de tată.

Bate vîntul Dunărea,
Vine dor dela badea,
Ș'ășa vine de ferbinte
Să stau pe loc m'ăș aprinde,
Cu atîta am noroc
Că mă duc, nu stau pe loc.

Cucule dela pădure,
Du-te la badea și spune,
Să nu fie supărat
Că eu de el n'am uitat,
Că doar' nici eu nu sînt căne
Să'l iau azi și să'l las mîne.

Plînge inimă și taoci,
Ca pămîntul care-l caloci,
Fii inimă răbdătoare
Ca pămîntul sub picioare.

Frunză verde, trei masline,
Vint-o carte după mine,
Vint-o carte ș'un pașuș
Să mă duc la numărș,
Dar' la număr n'am ajuns,
Și dușmanii tot m'au pus,
Pentru o ferdelă de grâu
Să port sabia la brâu,
Pentru două de alac
Să port pușca după cap.

Somnu-'mi e și m'ăș culca
În gârliciu pînîței,
Să-mi aud cărcimărița,
Cu oisemele scârțîind,
Cu cheile sdrăncîind,
Cu poalele vînt făcînd.

Iarbă verde tai-o 'n coasă,
Am o mîndruță frumoasă,
Fetele sînt mînioase,
Frunză verde de turtea,
Și pe mine și pe ea.
Las' să fie pîn' la vară,

Pân' a crește frunza-'n vie
Să 'mi-o puiu în pălărie,
Să le trescă de mînie.
De n'ar fi mîndra frumoasă,
N'ar fi fete mînioase,
Dar' mîndruța-'i frumugea,
Fetele n'o pot vedea,
Nici pe mine, nici pe ea.

Părăiaș cu apă rece,
Pe la poarta mîndrei trece,
De-ar da Dumnezeu să sece.
Iese mîndra să se spele
Și nu se poate de jela.

Căltă puil cucului
În pădurea Clujului,
Nime-'n lume nu-'l aude,
Făr' voinicii din tabără
Și din carul cel de foc,
Cari n'au avut noroc.
Voinicul din graiu grăia:
Taci ouce nu mai cănta,
Nu-'mi mai strica inima,

cari toate cereau să părăsescă pe Macedoneni. Cât de amenințătoare consideră el situațiunea, se vede din vorbele, ce le-a adresat acelor deputațiuni. El le-a zis: Sîntem în preseara unor evenimente serioase. Poporul bulgar se încrede în Rusia și în Puteri, cari vor crea o nouă situație în Macedonia. La tot cazul contez cu siguranță pe patriotismul poporului meu și speriez, că în caz de necesitate își va îndeplini datoria.

»Daily Mail« anunță din Copenhaga, că prințul danez Waldemar, fiul cel mai tânăr al regelui Cristian, candidază pentru postul de guvernator al Albaniei.

Ministrul de interne bulgar Lindcanoff a plecat în persoană la Kiustendil, ca să ia măsuri de prevenire pentru orice agitațiuni periculoase. Este vorba de a se proclama starea de asediu la Kiustendil și Filipopol.

Ziarele anunță, că Sarafoff a plecat în străinătate, adevărul însă este, că a plecat în Macedonia.

În camera bulgară a declarat ministrul-pretident Daneff, răspunzând unei interpelări, că guvernul e firm hotărît să iee măsurile cele mai aspre contra tuturor întreprinderilor ilegale ale comitetului macedonean. El apelează la mintea sănătoasă a Bulgarilor, să nu se lase răpiți de propaganda esaltată și să ajute guvernului la păstrarea liniștii și a ordinii în țeară.

Nici Sârbii nu se lasă mai prejos ca Bulgarii. Pe lângă munițiunile și armele cumpărate, ei caută să atragă simpatia poporului albanez, pentru a-și face teren liber în Sârbia-veche.

În mai multe orașe din Sârbia, unde se găsesc colonii albaneze, se vor deschide școli în cari se va preda limba și istoria albaneză.

Poarta a comunicat ambasadelor otoman din Ruscuc, după care s'ar fi organizat șapte bande bulgare, care numără 6730 oameni, pentru Macedonia.

Aceste bande operează în mai multe județe, mai ales în vilaietul Salonic.

Căci când am fost la păreuț
Nu te-am oprit să nu cânti,
De când m'am instrăinat
M'am săturat de cântat.

Măi bădiță, măi viteaz,
Fă-ți fântâna la firlaz,
Și strigă seara la lună,
Hai mândro la apă bună!
Ba eu badeo n'oi veni,
Că n'am pânză a'nălbî,
Nici cu tine a vorbi.

Din Sebeșul-săsesc.

Com. de Ioan Limbean.

Haida mândro să fugim
Unde-om pute să trăim,
Că satul ni-s'a mărit,
Dușmanii s'au înmulțit,
Că unde sînt doi cu doi
Vorba li-e tot de noi.

Guvernul bulgar declară cele susținute în comunicatul turcesc de neadevurate. El e gata să se supună unei cercetări internaționale, care s'ar pute convinge despre netemeinicia raportului făcut de șeful consular din Ruscuc.

Un șef albanez, care s'a dat de agent al prințului Aladro Castrioti, ce se pretinde urmaș al marelui Scander-Bey, a fost arestat la Nieguş, în Muntenegru. Făcându-i-se perchiziție, s'au găsit la el numeroase scrisori, portretul lui Aladro în mai multe exemplare, un steag cu un vultur negru pe un fond roșu și câteva arme. El voia să treacă în Albania, ca să provoace răscoală.

Ziarul »Zeit« publică un interviu cu un înalt diplomat turc, care a zis, că de îndată ce se va topi zăpada, va izbucni în Macedonia o revoltă foarte gravă.

Eu nu cred, a adăugat diplomatul, că Bulgaria va declara războiul, căci ar rămâne izolată. Puterile, voinde pace, n'ar ajuta-o. E probabil că și celelalte State-Balcenice vor rămâne neutre. Cu toate acestea pericolul războiului nu este exclus.

»Avem în Macedonia cinci corpuri și jumătate de armată. Am dovedit valoarea noastră în războiul cu Grecia. Bulgaria ar păți-o și mai rău.

»Cred că sînt cu neputință măsurile coercitive din partea puterilor în privința reformelor.

»Cari ar fi aceste măsuri coercitive? Bombardarea Salonului? Ar fi prea puțin lucru, ear' strîmtoarea Dardanelor este prea bine păzită, așa că flotele străine nu vor pute să ajungă la Constantinopol.

»În tot cazul, noi Turcii trebuie să fim gata la orice, pentru primăvară.

»Dacă Bulgaria ar face războiul, Sîrbii s'ar arunca asupra Sârbiei-vechi, însă ei s'ar afla în fața Albanezilor și poate și a Austriacilor, în afară de aceea a unei armate turcești.

Africa-de-sud.

În Africa-de-sud amenință să izbucnească o răscoală. Buriile sînt împărțiți în două partide, una a moderatilor, alta a naționaliștilor. Acestia din urmă ar dori să esopereze pe seama fostelor republici bure cât mai multe libertăți. Din prilejul călătoriei ministrului Chamberlain pe acolo, partidul naționalist i-a prezentat un memoriu, în care i-au arătat plîngerile. Chamberlain a tăgăduit, că Buriile ar fi apăsați. Atunci Cristian Dewet a declarat, că el nu se va odihni până nu va produce o rebeliune, dar' nu una înarmată, ci o rebeliune de agitație și nemulțumire contra guvernului.

Știri mărunte.

Tarifal vamal autonom al Sârbiei, îndreptat în contra Austro-Ungariei, va fi în curînd gata. Camera va fi în curînd disolvată. Alegerile nouă e vorba să se facă în August.

După-cum scrie »Standard«, împărăteasa Chinei ar fi murit. Știrea nu e confirmată încă.

În Rusia-de-sud s'au dat de urmele unei întinse propagande socialiste. Nu e exclusă proclamarea stării de asediu.

În Honduras (America) a izbucnit o răscoală. Nicaragua ajută guvernul cu trupe auxiliare.

Pretendentul la tronul marocan e prisioner la Cabilli Riata, cari sînt gata să-l predece sultanului pentru o sumă de bani.

Un nou conflict amenință să izbucnească în America-de sud, unde Brasilia a ocupat un teritor vast dela Bolivia.

SCRISORI.

Un învățător și plugar harnic.

Viștea-Inf. Ian, 1903.

De-ar da bunul Dumnezeu
Tot omul la locul seu
N'ar fi 'n lume atîta rău.

Am citit în »Tribuna« anunțat despre trecerea din viață a lui George Dordea și numai atîta, fără a i-se da din partea celor cunoscuți prisosul de recunoștință pentru activitatea răposatului, pusă în serviciul societății, în care a trăit — și aceasta poate pentru aceea s'a trecut cu vederea din partea celor competenți, fiind decedatul în anii din urmă numai membru activ al societății agronomice și simplu economist plugar.

Nu împoartă pozițiunea socială, ce ocupă individul în societatea omenească, pentru-că multora le pică mura în gură cum zice poporul, fie pozițiunea cât de înaltă sau cât de inferioară, ci activitatea care o desvoaltă respectivul spre binele societății omenești.

Aceasta se poate zice cu drept cuvînt despre decedatul George Dordea, care a trăit ca învățător-director în timpul acela, când școalele noastre, ca florile primăvara, răsăreau după o iarnă grea.

Școalele grănițarești, cari erau bune școale cu disciplina militară, din cari au eșit mulți bărbați harnici — erau declarate de școale confesionale — și iată în 1866 la școala capitală gr.-or. — fostă graniceră — din Viștea inferioară George Dordea din Bungard, absolvent de cursul teologic-pedagogic din Sibiu — un tânăr voinic și impunătoriu îmbrăcat românește, ca director la aceasta școală.

Ceea-ce presenta în exterior cu ținuta bărbătească a dovedit mai târziu prin activitatea sa.

Școala grănițarească de aci cu bun nume, deși cam germanisată cu mulți Basilii și Demetri ce sînt până în ziua de astăzi — devenind acuma școala capitală gr.-or. împreunându-se cu școala noastră confesională, George Dordea a ridicat-o la renume, încât alergau la aceasta școală elevii mai din toate comunele din partea din jos a țării Oltului, ba și de preste Olt, din Ardeal, cum se zice, după ce treceau prin școala sătească.

Și nici că s'a îngelat părinții în așteptările lor, de oare-ce directorul Dordea a știut să satisfacă nu numai recerintelor școlii, dar' și așteptărilor părinților.

Activitatea lui George Dordea nu se estindea ca învățător numai în oarele de prelegere — ci și în timpul liber cerceta seara cu sîrguință quartirele școlarilor, întreținându-se cu ei oare întregi, îndreptînd ce era rău în acele familii — ca școlarii lui să poată studia neconturbați.

Pre lângă instrucțiunea școlară și disciplina riguroasă, George Dordea, ca un bărbat cu principii sănătoase, a introdus și creșterea religioasă morală, ceea ce îi lipsea școlii grăniterești — știind că numai așa poate forma din elevii școlii sale bărbați folositori societății omenești.

În serile de iarnă aduna regulat la școală pre elevii cei mai mari și pre lângă cântăcele naționale, cari azi vedem cu regret că se uită — îi învăța troparele, glasurile, irmoasele și cântările din liturghia cea mare.

Astfel pregătiți elevii — practisau în biserică luând parte activă la vecernii, în presara de sârbători și duminică — precum și la sf. liturghie și prin aceste semne externe, nu numai a dat un sprijin bisericii ci și școlii, câștigând inima părinților pentru această școală și elevilor dragostea către casa lui Dumnezeu.

Sublime sunt aceste principii și fericitoare când se practicează și astăzi de învățători, fie școala confesională, fie comunală — pentru că numai atunci școala își îndeplinește misiunea adevărată și învățătorii binemeritează pentru societate.

S'a și generalizat în bisericile noastre cântările introduse de George Dordea.

După o activitate mănoasă de doi ani a trecut la școala capitală din Voila 3-4, ani și de aci la școala confesională din Belean — unde a dezvoltat cu zel și diligență aceeași activitate în orele libere ca și la Viștea-inferioară.

A dat bunul Dumnezeu
pre Dordea la locul său.

Drept aceea vrednic este lucrătorul de plata sa. Prin această activitate și-a câștigat stima Țerei Oitului întregi și după depărtarea din mijlocul nostru a rămas neuitat și după moarte nemuritor.

Ca fost elev al decedatului George Dordea, întru amintirea memoriei lui, trimit aci 2 coroane la fondul văduvelor și orfanilor meseriașilor, creat de Reuniunea sodalilor români din Sibiu, ear' Ioan Banciu, inv. dir. din Viștea-superoară, 1 cor. — Avis tuturor elevilor decedatului Dordea, cari poate încă nu au auzit de trecerea lui din viață.

Nicolae Borza,
paroch.

Românii din Istria în pericol.

Zirul „Piccolo” din Triest, în nrul din 28 Ian. c., publică următoarele despre frații noștri din Istria:

Agitatorii slavi, cărora nu le este greu de-a avea sprijinul guvernului austriac, sunt pe cale de-a da o lovitură mortală Românilor din Istria. Se încearcă a se întemeia la Frascati Susgnevizza, centrul cel mai tare al Românilor împrăștiati în provincia soră, o școală slavă în loc de o școală în limba aceluiașor.

Precedentele sunt cunoscute. După secole de uitare și suferință, Românii au fost aproape „descoperiți” pe la 1840 de către Anton Covez și Carlo de Franceschi, care în „Istria” lui Kandler studiază originea, obiceiurile și limba lor. În 1858 dinții se adresează cu un memorandum către dieta provincială a Istriei spre a avea o școală populară românească, unica apărare contra inundației

slave care îi încunjoară și îi stringe amenințătoare. Școala, din cauza unor dificultăți întâmplătoare, nu poate fi întemeiată până când în 1900 dieta deștepțată prin comunalul nostru dieter de acest popor, în baza propunerii onorabilului domn Scampicchio, cu solemnitate deiliberază că cu orice mijloc să se obție întemeierea școlii românești la Frascati.

Dar' agitatorii slavi nu puteau să lase să se îndeplinească acest act de întârziată justiție, nici să preserveze de distrugere acest mic centru românesc. Și când consiliul școlar provincial, prin indemnul delegației, începă preliminarile pentru fundarea școlii, preoții slavi alergau din casă în casă, profitară și abuzară de ingenuitatea acelor săraci țărani, care în cursul secolelor au pierdut până și conștiința lor națională și-i făcură adversarii propriei lor salvări.

După o relație, pe care o avem înaintea noastră, rezultă că preoții slavi, sub autoritatea ce le confere haina lor religioasă, spuseră acelor puțini țărani, că Impăratul, chiar Impăratul, pretinde ca școala să fie slavă; să primească școala slavă, oăci Impăratul îi va scuti de plata taxelor școlare și de contribuirea pentru local. Dacă nu vor primi școala slavă nu li-se va acorda nimic. Dacă ar pretinde cu toate acestea, școala românească ar trebui să-și schimbe religia, Românii să devie Evrei, oăci toți Românii sunt Evrei!?

Prostiile împrăștiate de preoți, găsiră deschisă inima increzătoare a Românilor. Și toți, afară de unul, declară că vor școală slavă. Consiliul școlastic provincial ceru părerea delegației provinciale. Aceasta, în adevăr cu inima italiană, a răspuns zilele trecute cum trebuia să răspundă; oă nu poate să adereze în nici un caz ca să se întemeieze altă școală decât cea românească.

Ce o să se întempe acum? Este ușor de a trage concluzie din experiența trecutului. Consiliul școlar provincial o să voteze înființarea școlii slave și delegația provincială nu va aproba fondurile necesare. Și Românii vor rămâne fără școală pe care chiar dinții o cereau cu insistență la 1888.

De sigur că delegația provincială interioară va face totul, ca chiar contra inconștientei lor opoziții să se dea Românilor din Val d'Arza școala în limba lor națională. Dar' aceluia care cunosc cea mai recentă istorie școlastică a provinciei le rămâne puțină speranță, ca dorințele lor să fie îndeplinite. Deja de pe acum delegația provincială istrieană trebuie să se gândească să pue în execuție votul dietei din 1900: înstituirea la Frascati ea singură o școală românească, fără concursul consiliului școlastic provincial, în care au majoritatea elemente nu prea iubitoare de drepturile aceluia care, în definitiv, plătesc toate cheltuielile școlilor.

Procedând astfel Istria, o să facă operă moralizatoare, contra agitatorilor demoralizatori, adevărată contra preoților slavi, și o să facă o operă de dreptate către un popor, decăzut atât de jos, din cauza nepăsării seculare, încât se pretează a fi un instrument orb în mâinile celor mai mari inamici ai lor, și o să prevadă în acelaș timp la apărarea na-

țională, împedecând ca mâne să se unească armata adversarilor noștri cu aceia-șe ne sunt frați și pot deveni mâne aliații noștri contra inamicului comun.

Și este curios că acești Români să se renege singuri tocmai când existență lor națională se impune mai tare recensămintelor guvernamentale. Câteva cifre vor esplica totul. În recensământul oficial din 1846 Românii din Istria sunt abia 1551, deși cinci ani mai târziu Czoernig, care de sigur nu e nici prieten al Românilor nici al Italianilor, zice că sunt 2807, și ceva mai înainte Kandler a oăruia onestitate științifică este superioară ori căror bănueli, îi calculase la 10.000. Pentru recensământul din 1880, Români nu există deloc. Apoi din nou îi vedem în acela din 1890, dar' sunt trecuți abia 476! În fine în recensământul cel din urmă din 31 Decembrie 1900, sunt 1311!

Chiar dacă ar fi numai 1311 Români din Istria, tot este datoră noastră să-și scăpăm de Slavi, cari ar vră să-și nimicească. Școala românească din Frascati când s'ar împrăștia de lângă dieter norul de insinuație și minciuni, ar îndeplini între altele acest miracol: s'ar ști oăși Români neași sunt trecuți de recensămintele oficiale, actualmente ca Slavi.

Oăci nu de azi bate din Viena vânt contra Românilor. În anul 1490 nu se dă voe Românilor, atunci mult mai numeroși între noi, de-a paște oile în împrejurimile Triestului sau de-a lucra câmpurile părăsite. Și decretul din Viena îi numea „popor fără patrie”. Românilor rămași Istria le-a dat o parte tocmai la Arsa, pe lângă fluviul sacru al lui August. Să se reînnoiască acum opera mântuitoare a Istriei, episod din aceea-șe Rastignac numea zilele trecute „romana eternitate a forțelor italiice”.

DELA „REUNIUNEA ROMANĂ DE AGRICULTURĂ DIN COMITATUL SIBIULUI”.

Impărtire de semințe și de unelte economice.

Ne luăm voie a aduce la cunoștința membrilor Reuniunii noastre agricole, oă subsemnatul comitet central va împărți în primăvara a. c., între membrii Reuniunii în mod gratuit *semințe de trifoiu, de napi, de iufernă și eventual și de alte soiuri de semințe de nutrețuri, mai departe cușite de altoit pomi, resină fluidă de altoit, legături de altoit oum și legături de pomi.*

Doritorii de a fi împărtășiți să și înainteze cererile în scris la comitetul central, cel mai târziu până la 1 Martie a. c.

Cu o cale rugăm pe membrii noștri împărtășiți anii trecuți cu semințe, se binevoiască a ne raporta despre modul de purcedere la cultura plantelor și despre rezultatul recoltei.

Sibiu, 7 Februarie n. 1903.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Dem. Comșa, Vic. Tordășianu,
președinte. secretar.

Cassa de ajutorare.

Ce trebuie să știe familia, căreia 'l-a murit un membru înscris în grupa primă sau a doua?

Știm, că dacă membrul din grupa primă sau a doua a plătit cel puțin 5 ani la cassă, aceasta plătește după moartea lui odată pentru totdeauna un anumit ajutor. De aceea dacă membrul moare se scoată dela conducătorul de matricule atestatul de moarte, *scutit de timbru*, apoi împreună cu libelul de membru se se ducă la primăria comunală, sau unde este, la comisia locală. Primăria sau comisia locală va înștiința despre moarte direcția centrală, care va trimite îndată ajutorul convenit moștenitorilor legiuți ai membrului (sau dacă sînt minoreni, tuturului).

Dacă cineva n'a avut familie, cassă se îngrijește de cheltueli de înmormântare. Dacă membrul în privința acestui ajutor n'a făcut testament, ajutorul se trimite neamului, care 'l-a grijit și 'l-a înmormântat.

Direcția în înțelesul legii are drept să trimită un ajutor și mai mare, decât s'ar conveni, familiei care a rămas cu mai mult de trei copii. După acest ajutor însă familia are să recurgă la direcția centrală. Petiția se se trimită încât se poate atunci, când s'a trimis și raportul despre moartea membrului.

Ce trebuie să știm despre ajutorul ce se dă la vârsta de 65 sau 70 de ani celor înscrși în grupa primă sau a doua?

Știm, că membrul înscris în grupa primă sau a doua, când e de 65 sau (dacă s'a înscris, când a trecut de 35 ani) 70 ani, capătă în grupa primă un ajutor de 100 coroane, iar în grupa a doua de 50 coroane. Când membrul a ajuns vârsta de 65 respective 70 ani, se se înfășoșeze la casa comunală sau la comisia locală, unde are să-și predeie libelul de membru, spunând că s'a înfășoșat pentru-că a ajuns vârsta susnumită. Primăria sau comisia apoi va face cunoscut faptul acesta direcției centrale. La acestea direcția centrală trimite membrului cu libelul împreună suma convenită.

Legenda sobolului.

Sobolul (cărțița) n'a fost totdeauna cum e astăzi. Despre formarea lui legenda ne spune următoarele:

Trăia într'un sat un om sărac. Acesta pe lângă toată sărăcia lui avea o limbă de pământ, ce biată îi rămase dela repositul lui tată. Sforicica aceasta de moșie era vecină cu moșia cea mare a popii.

Popa, un om lacom peste măsură, voia cu ori-ce preț a 'i lua și aceasta bucată de pământ.

Inzadar' se plîngea și-'i spunea sërmanul om: »Locul acesta e al meu, 'mi-a rămas dela fie iertatul meu tată«.

Popa una două ținea, că locul este al lui, și ca să se convingă, vor merge ambii mâne la fața locului și va auzi cu urechile, că însuși pământul va zice, că pământul este al meu, adevă al popii.

Omul cel sărac cu inima liniștită știind că pământul este al lui, se învoi ca mâne des de dimineată să ese ambii la câmp.

Ce trebuie să știe cel din grupa primă sau a doua, care are drept la ajutor extraordinar?

Dacă membrul înscris în grupa primă sau a doua e bolnav și în urma acestei boale nu e în stare să lucre și poate să adeverească, că e legătuț la lucru, poate să capete un ajutor extraordinar de 300 coroane. Cel-ce a dat deci de o astfel de nenorocire, să facă cunoscut lucrul primăriei comunale, sau unde este, comisiei locale. Apoi să ceară dela doctorul comunei (cercului) adevărul despre boala lui, și încă unul că într'adevăr este legătuț la lucru. Afară de aceste atestate să mai ceară unul dela primăria comunală, în care să se adeverească, că membrul într'adevăr e un astfel de om, care e vrednic de ajutor și că trăiește între așa împrejurări, încât are mare nevoie de acest ajutor extraordinar. După-cum sună raporturile aceste, judecă apoi direcția centrală, că oare să dea ajutorul extraordinar sau ba: și dacă da, atunci hotărăște cât de mare să fie suma ajutorului extraordinar. (Va urma).

PARTEA ECONOMICĂ.

A 3-a

adunare generală ordinară

„Reuniunii române de înmormântare din Sibiu“.

Trăim în împrejurări nu se poate mai critice. Deoparte indiferențiam, de altă parte materialism oras — sînt notele caracteristice, ce par să se fi instăpănit într'o mare parte a societății noastre. Curățenia moralului și a onorabilității, încep a deveni lucruri rare între noi. Idealismul, acest scump talisman, dacă și este găsit îni colea, dispăre în fața tristei realități.

Intre asemenea împrejurări ovi-ne se ca cu atât mai vîrtos să reținem unele din lucrurile bune, ce se săvîrșesc pentru binele obștei. Intre acestea aflu a remarcă nobilul și creștinească scop, ce 'l-au nutrit întemeietorii tinerei »Reuniuni române de înmormântare din Sibiu«, scop ce tinde a da ajutorul rece-

rut și a îngrijii de astrucarea cuvîncioasă a rămășițelor pămîntești ale deaproapelui — membru al Reuniunii. Pe lângă aceasta, scopul mai îndepărtat: întemeierea unui *asil-orfelinat* pentru săracii și neputincioșii noștri, denotă și el simț de jertfire și împlinirea unei datorințe creștinești, bine plăcute oamenilor și lui Dumnezeu!

Încât Reuniunea noastră s'a nisuit a se țir de scopurile prefapte în scurtul timp, de abia peste doi și jumătate ani, dela întemeierea ei, reiasă din darea de seamă, ce direcțiunea ei a făcut, Duminecă la 1 Faur n. e. adunării generale.

În acest interval, ea a îmbiat în 29 cazuri ajutoare, ce se apropie de suma de 3100 cor., și a sporit fondul »Asilului« la suma de 558 cor. 71 bani, și pe deasupra averea bănească a Reuniunii, exclusiv fondul »Asilului«, numără aproape 2600 cor. în bani gata și câteva sute coroane țaxă neincasate dar' cari se continuă a se încasa dela Anul nou încoaci.

Că de binefacerile Reuniunii au avut parte mai aleș cei lipsiți, o dovedește împrejurarea, că dintre 29 membri răposați nu mai puțin de 18 aparțin clasei muncitorilor economi, mare parte zileri, 3 clasei meserisșilor și n-n mai 8 clasei așa zise a inteligenței.

Sporul făcut atât în averea proprie a Reuniunii, oât și la fondul »Asilului«, trebuie s'o mărturisim, să datorește generosității vrednicului domn *Pantaleon Lucuța*, căpitan c. și r. în pens., care deși înaintat în vîrstă și deși ar pute să 'și petreacă zilele în binemeritata liniște și odihnă, condus de sentimente nobile și de rîvna de a sta în ajutorul poporului, a primit, pe lângă alte multe ocupațiuni ale sale, sarcina de director al Reuniunii și în această calitate, a abzis chiar dela început de remunerația, ce-'i compete, în favorul fondului »Asilului«. Acest lucru 'l-a făcut și secretarul Reuniunii, domnul *Vic. Tordășianu*.

Decursul adunării a fost următorul: Duminecă d. a. în fața a numeroși membri întruniți în localul »Reuniunii sodalilor români«, dl director *P. Lucuța* prin cuvînte calde și binesimțite declară

»Nu 'ți-am spus sărăntocule, că loculeste al meu«.

»Cu toate că versul din pământ versuit, că pământul este al sfinției tale, totuși nu este adevărat.

»Bunul D-zeu va răsplăti fiecărui după faptele sale«.

Cu acestea se luură cătră casă. În noaptea următoare popa merse să 'și scoată feciorul de sub glie; dar' în locul lui ce află? Află un animal mic, cu păr mărunt, fin și moale ca mătasa, de culoare neagră albăstruie. Sfântul și dreptul D-zeu, dinaintea căruia nici o faptă nu scapă făr' de răsplătă, prefăcù pe feciorul popii într'un sobol. Așa până 'n ziua de azi a rămas credința în popor, că sobolul s'a făcut dintr'un fecior de popă.

Roșia-montană, 1902.

Marian S. Ungur.

Seara popa spuse acestea feciorului seu, căci popa avea un fecior. Cum cinară se sfătuiră să meargă la câmp și acolo se sape o gaură, în care să între feciorul și mâne dimineată când va da cu piciorul în acel loc și va întreba: »Al cui este acest loc?« Să răspundă: »Al popii« Cum se sfătuiră așa și făcură.

În ziua următoare des de dimineată, popa cu omul cel sărac mergeau cătră câmp.

Popa îl conduse, direct la acel punct, unde era astupat feciorul seu. Nimic nu se cunoștea, că aici ar fi ceva săpătură nouă, căci popa curățise și astupase bine. »Bate cu piciorul în pământ și întreabă al cui este locul acesta« zise popa omului.

Săracul bătù cu piciorul în pământ și întreabă: »Al cui este acest loc?« »Al popii« se auzi o voce din pământ. La auzul acestor vorbe, bietul om rămase ca trăsniț și nu-'i venea a crede urechilor. Popii însă îi rîdea inima de bucurie, vîzînd cât de bine îi succese această faptă.

vedința de deschisă și roagă adunarea, ea înainte de a intra în ordinea de zi să exprime condolențe pentru membrii decedați, ceea ce se face, ear' după aceea secretarul V. Tordășianu citește raportul general, ce-l publicăm în întregime, raport luat de adunare la cunoștință. Socotelile pro 1902, purtate exact și cu conștientitate de casarul Reuniunii dl Petru Ciora, s'au revăzut de comisiunea consistătoare dintre membrii Iuliu Bardosy, Candid Popa, Nicolae Roșca și Ieronim Preda, la a cărei propunere adunarea generală votează absolutul direcțiunii și în același timp, la propunerea dlui C. Popa, își exprimă mulțumita și recunoștința sa dlor P. Lucaș și V. Tordășianu, pentru remunerațiunile lor, cedate, și pe 1902 fondului »Asilului«.

La punctul propunerii independente: s'a ivit ideea de a se tipări rapoartele generale și consemnarea membrilor Reuniunii, lucru, ce numai în acel caz se se execută de birou dacă mijloacele vor permite.

Trăcându-se la alegerea direcțiunii pe un nou period de 3 ani, au fost aclamați următorii: Pantaleon Lucaș, director; Victor Tordășian, secretar; Petru Ciora, casar; ear' de membri: Dr. D. O. Baroianu, refer. școlar; Iuliu de Bardosy, inspector școlar în pens.; Dem. Comșe, prof. sem.; Const. Demian, paroch; Ieronim Preda, funcț. consist.; Florea Cruceșă, măiestru croitor; Nic. Domnariu, măiestru oisnar; Iosif Marcu, măiestru pardositor; Ioan Dușe, măiestru cojocar; Simion Stoișă, episcop; Petru Stoica și George Arpășan, economi.

Eshauriată ordinea de zi, dl director mulțumește pentru încrederea, de care adunarea a împărțit direcțiunea și mulțumind membrilor din direcțiune pentru conlucrare — declară adunarea generală de încheiată.

În cele următoare dăm raportul general al direcțiunii:

Onorabilă adunare generală!

Fideli dispozițiunilor §. 11 din statutele »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu«, ne luăm voa a prezenta despre lucrările îndeplinite de direcțiune în anul 1902, care este al 3 lea de existență, următorul

Raport general.

Dat fiind, că cea mai mare parte a membrilor reuniunii noastre este recrutată din clasa muncitorilor noștri mai scăpătați, cari nu știu și nu pot beneficia de favorurile oferite de instituturile de asigurare și ale altor asemenea așezăminte folositoare — binefacerile împreunate cu ea se revarsă mai cu seamă asupra acelei clase. Ajutosrele relativ însemnate îmbiate de reuniune, în schimbul modestelor taxe à 60 bani de casul de moarte și și acestea solvite de mulțori la mari intervale și îmbiate atunci, când moștenitorii legali ai membrilor răposați au mai întezită trebuință de mijloace bănești — au chemarea de a dezvolta tot mai mult interesul față de reuniune.

Membrii noștri răposați în a. 1902 sânt următorii:

1. Nicolae Moldovan, econom, decedat la 2 Ianuarie n. 1902.
2. Ioan Pinciu, econom, decedat la 6 Ianuarie n. 1902.
3. Nicolae Cristea, asesor consist., decedat la 7 Februarie n. 1902.
4. Dafina Sinu, din Lisa, decedată la 17 Februarie n. 1902.
5. Ioan Ognieriu, ziler, decedat la 7 Martie n. 1902.
6. Silvia Dr. Baroian n Oltean decedată la 29 Maiu n. 1902.
7. Ana Drăgan, economă, dece, dată la 21 Iunie n. 1902.
8. Spiridon Dimian, par., Brețou, decedat la 20 Iulie n. 1902.
9. Ioan Stanciu, ziler, decedat la 30 Iulie n. 1902.
10. Ioan N. Stanciu, econom, decedat la 2 Octombrie n. 1902.
11. Avram Armean, absolvent în drepturi, decedat la 12 Oct. n. 1902.
12. Ioan Roșca, măiestru pantofar, decedat la 6 Noembrie n. 1902.
13. Nicolae Devan, cărămidar, decedat la 4 Decembrie n. 1902
14. Nicolae Stoica, servitor, decedat la 4 Decembrie n. 1902.
15. Constantin Popp sen., cofetar, decedat la 25 Decembrie n. 1902.

Moștenitorii legali li-s'au solvit îndată la prezentarea estrasului despre casul de moarte și a libelului de mem-

bru ajutoarele statutare. Sub acest titlu s'au solvit suma totală de cor. 1631.—, din cari s'au subtras 10%, statutare, cu suma de cor. 163, în favorul fondului »Asilului«.

Totalul membrilor răposați în anii 1900, 1901 și 1902 e 29, cu ajutorul total de cor. 3061.50 bani, din cari s'au detras în favorul fondului »Asilului« în total cor. 306 05

Dintre cei 29 membri răposați: 18 aparțin clasei muncitorilor economi, mare parte zleri; 3 clasei meseriașilor și 8 clasei așa zicea »inteligenței.

(Va urma).

Însemnătatea cercetărilor pentru economie.

(Urmare și fine).

În celelalte state europene, ca și în cele de peste mare, dezvoltarea stațiunilor de observare a luat în timpul din urmă un avânt asemenea îmbucurător. Astfel Rusia are 40, Suedia 30, Italia 20, Belgia 15, Statele-Unite din America-de-nord 44, India 48, Anglia 30, Japonia 30. Cu totul se află pe continentul întreg la 200 de asemenea stațiuni pentru cercetarea productelor economice.

Cel dintâiu laborator pentru cercetările economice din America l-a înființat Benjamin Bussey în Massachusetts la anul 1871, dar' numai după doi ani, când au ajuns la conducere profesorii Johnson și Altvater de l-au reformat după modelul stațiunilor de observare europene, a început a fi băgat în seamă mai de aproape. Dar' numai dela anul 1887 a început a da niște rezultate mai mari, când adecă Villiam Hatsch a lucrat un proiect de lege, pentru-ca acela să fie ajutat de stat. Cu totul statul contribuie în America la susținerea stațiunilor de observare economică cu 3,402.000 coroane la an.

La noi în Ungaria s'au înființat în timpul din urmă mai multe stațiuni de observare. Astfel e stațiunea pentru esaminarea sămințelor dela Academia economică din Magyar-Óvár, care cercetează sămînța trimisă acolo cu pri-

Țiganul la târg.

Anecdotă populară de Emanoil Suciu, inv. (Urmare și fine).

Țiganul:

Auleo! țuca-ți-aș traista,
Cum vrei să mă răfuești,
D'apoi tu cumetre dragă
Ce gând ai să-ți tîrguești?

Românul:

Eu să-mi tîrguese o vacă,
Să-mi dea lapte vara ntreagă.

Țiganul:

Ba tu-ți poți lua ș'un taur,
Ba și boi de patru ani,
Că cu traista... cum stă plină —
Stau să jur c'acolo-s bani.

Românul:

Ba acolo nu-s parale,
Ci-s plăcinte învelite,
Ca să am așa pe cale,
Când o fi la flămânzite, —
Da n trăistoiul tîu ce ai?

Țiganul:

Da o coajă de mălaiu.
Ș'apoi ști cumetre ce?
Drumu-i lung, — dar' lung cumplit,
Și io 'mpar-că's ostenit,
Ce zici zău, n'ar fi cu cale
Să mai stăm la hodinit?
Tîrgul știi bine, că-i mâne
Vreme este... ba rămâne
De putem chiar și durmî,
Ș'apoi ști cu rinduială
Eară mai putem porni.

Românul:

Ba că bine zici cumetre
Să ne punem dară jos.

Țiganul:

(fiind deja culcat).

Să ne punem, să ne punem,
Zău că vreau prea bucuros

Românul:

Zău c'am vint o cale lungă.

Țiganul:

Ba chiar poate să ne-ajungă.

(Se culcă amândoi... Țiganul însă după câțva timp se scoală și trage cu urechea să vadă, doarme Românul)

Țiganul:

A că doarme;... taci că-i bine
Rîpo acuma-i de tine, —

(incepe a miroși)

Auleo! Vai Doamne sfinte
Ce mai miros de plăcinte, —
Hai te trage incetinel
Să le miroși puținel....,

(se apropie de traistă)

Auleo! pupa-le-ar tetea
Cum miroasă de frumos.

(desvîlind traista)

Auleo! da multe's Doamne
Una,... două,... cinci,... ba zece
Și cu hesta-s... unsprezece,
Pfiu!! Da de-aș mânca vr-o trii
Oare cum 'mi-ar mai tigni?

(mîncînd)

vire la puterea de încolțire a aceleia, examinează sămințele străine, pe cari economii voesc să le împământenească și pe la noi, examinează rezultatele, cari se pot ajunge prin gunoitul măestrit, adică cu gunoaiile de pe la fabrici, ba în anumite casuri dă și sămânță sau gunoiu pentru câte un juger catastral acelor economii, cari se obligă a lucra după regulile stabilite de aceea academie ș. a.

De altcum și stațiunea însași face pe locul său de praxă mai multe încercări cu privire la sămânatul, încolțitul, creșterea și coacerea sămințelor și dă bucurosi povețele de lipsă economilor, cari se adresează acolo.

Pentru cercetarea insectelor stricacioase grădinilor, viilor și câmpurilor, cari în timpul din urmă s'au sporit într'un mod înspăimântător, se află stațiunea pentru studiul insectelor din Budapesta, cercul II. strada Oszlop, care examinează insectele trimise acolo și apoi recomandă totodată și mijloacele potrivite pentru stîrpirea acelor. Afară de aceea se mai află în fiecare comitat câte un corespondent sau doi anume numiți și provezuți cu anumite sticle măritoare, cari și ei prind și examinează anumite insecte, apoi le trimit vii sau moarte la stațiunea principală pentru o examinare mai amănunțită.

Pentru cercetarea vieții plantelor și a paraziților, cari se încuibeză și cresc pe trupul acelor, se află o stațiune de observare tot la Academia economică din M.-Óvár.

Stațiunea de observare pentru studiul vieții și al nutrirei animalelor de casă se află în Budapesta, strada Rottenbiller la școala capitală a veterinarilor. Stațiunea aceasta cercetează regulile cu privire la nutrirea rațională a vitelor și dă îndrumările de lipsă economilor, cari se adresează către ea.

Stațiunea de observare pentru cultura tăbacului din Dobrițin dă povețele de lipsă cu privire la sămânatul, săditul și cultura aceluia.

Stațiuni pentru cercetarea sămințelor se află în Budapesta, strada Soroksári 8, Dobrițin, Cașovia, Keszthely, Cluj și M.-Óvár. Stațiunile acestea examinează mai cu seamă sămințele puse

în vânzare de către neguțători, ca acelea să fie curate de sămințele buruenilor și să nu fie falsificate, apoi proved sămințele examinate cu un certificat și plumbează sacii puși spre vânzare publică. La aceasta ar trebui să fie băgători de seamă toți economii, cari cumpără cu deosebire sămințe de trifoi, luțernă, napi ș. a., de oare-ce s'a constatat, că acestea se falsifică mai adese-ori.

Stațiunile numite mai dau povețe celor ce se adresează către ele și cu privire la anumite întrebări, cum ar fi de pildă: cari buruieni împedecă creșterea ierbeii? cari ierburi sunt mai corespunzătoare în cutare ținut? cari sămințe de bucate ar pute prospera mai bine în cutare ținut ș. a.

Stațiuni chemice pentru descompunerea produselor economice se află în Budapesta, Dobrițin, Fiume, Cașovia, Keszthely și M.-Óvár. Acestea stațiuni au datorința de a descompune nutrețurile, gunoaiile măestrite și alte produse economice, ce li-se trimit spre examinare.

Afără de stațiunile acestea se mai află institutul pentru observarea boalelor de vite, pentru clasificarea lânii, inspectoratele cercuale, pentru creșterea vitelor, pentru lăptărit, stupărit, mătășărit, pescuit ș. a.

Din cele espuse până aci se poate vedea la ce însemnătate mare au ajuns astăzi cercetările economice nu numai la noi, ci în toate statele civilizate. Rămâne acum, ca cunoscându-le publicul economic să se și folosiască de ele la timpul de lipsă, ca astfel să poată înainta tot mai mult pe terenul practic de economie, de oare-ce acela e și scopul acelor instituțiuni publice.

Ioan Georgescu.

Din istoria unui grânar.

Doștat, 26 Ianuarie 1902.

Vin a-mi împlini din nou îndatorirea veche, de a raporta iubitorilor cetitori ai »F. Poporului«, despre sporul la care am ajuns cu capătul anului 1902 cu Grânarul nostru înființat acum patru ani.

Acest raport îl fac nu numai din datorie, ci deoparte și cu scopul, ca sătenii noștri de inimă, luând exemplul să ne imiteze și să-și înființeze și dinșii peste tot locul atari grânare și fie convinși, că rău nu le va părea, — nu, căci de acela se folosesc uu numa cei lipsiți cu împrumuturi ieftine, ci ili-se face o îndemânare prin el și celor mai cu stare, ajutându-se cu timpul la solvirea regulată a salariilor docentali, ori acoperirea, din %-le capitalului adunat, ale altor lipse ce la sate vin înainte atât de des Ear' de altă parte; public cu drag raportul acesta și ca îndemn pentru acei vre-o șapte domni preoți și pe două-ori pe atâția învățători, la a căror cerere le-am pus la dispoziție cu toată bunăvoința statutele noastre, ca să se folosească de ele. — Așteptând și cu tot dreptul, împlinirea promisiunii numiților domni, că la timpul seu și dinșii vor raporta prin ziare despre starea grânelor administrate pe basa ori cel puțin după principiile scoase din contextul statulelor dela noi primite. Care lucru a-l face îi rog cu atât mai virtos, ca unii pe alții îndemnându-ne, să se facă odată început pentru atari fonduri, isvorite din sărăcia și mărginitele noastre mijloace, la întemeierea și sporirea cărora au contribuit, deși poate numai folosindu-se de acelea, și cel mai sărac dintre săteni.

Incep dar', spunând că, cu finea anului 1902 am încheiat socotelile cu un stat activ, în bani gata de 1975 cor., ear' bucate ca taxe incurse până la capătul anului dela membrii de 112 metrete.

Dar' se vor întreba poate cei greu crezători: Cum se poate o creștere de aproape 2200 cor. numai în patru ani? Acelora le respundem, ușor se poate. Toți cei 150 membri cotisațiunile anuale le-au plătit punctuos, la timpul seu. Asemenea și-au replătit și împrumutările de bucate, se înțelege cu bani. Ear' cu banii intrați s'a cumpărat toamna măsura de cucuruz, ca în anul curent, cu 70 cr., ear' la primăvară îl împărțim pe așteptare de 7—8 luni cu prețul piațului, de 1 fl. și 5 cr. cum de pildă a fost și anul trecut. Pe basa

Zeu că-s bune de minune —

... Încă una s'o mai scoț.

C'apoi ș'a tria-i cu soți, —

Vai cum lunecă de bine

Par'că 's tocmai pentru tine.

Oare să mai mănca vr'o-două,

Dar' mai multe nu de nouă....

A, că dórme, (trage cu urechea) taci că-i bine,

Azi a fost Ripo de tine....

... Vezi acuma-s tanana —

Poți dormi, — uite așa....

(Se intinde la dormit)

Ear' de-o fi ceva întrebare. —

Tu ce ști?! — Doar ai dormit

N'ai fost pus pentru păzit.

Românul:

(trezindu-se într'un târziu și frecându-se la ochi)

Hei! că soarele apune,

Hăsta însă — doarme tun.

Oari să-l scol? — Ba 'ntâi să mănca

S'apoi să plecăm la drum.

(cântând în traistă)

Hei! Trăsni-te-ar sfântul cioară,

Ui la el ce 'mi-a lucrat,

Din vre-o treizeci de plăcinte

Numai două 'mi-a lăsat —

Măi cumetre!! măi cumetre!!

Ean' ascultă și te scoală,

Nu știu ce 'ntemplantare-i asta

De-am rămas cu traista goală?

Țiganul:

(prefăcându-se că doarme)

Hmr!

Românul:

Măi cumetre, ian te scoală,

Ean' ascultă să pornim!

Țiganul:

(visează)

Jupâneasă crâșmăriță,

Ean' mai dă un cop de vin.

Românul:

Măi cumetre, iaca lupu

Scoală iute să fugim!

Țiganul:

(sare spărios)

Auleo!! Unde-i cumetre?

Auleo, unde fugim?

Românul:

(liniștindu-l)

Am glumit! Dar' ean' ascultă

Cin' o fost la traista mea?

Țiganul:

Să mă calce hai stropșală,

De voiu ști ceva de ea,

Zeu cumetre dacă știu,

Chiar al dracului să fiu.

Românul:

Nu-i nimica — fii pe pace

Hoțul știu că 'i dus acum,

Dar' să mai dormin o leacă,

Apoi să plecăm la drum.

Țiganul:

Cum vei vrea, țuca-ți-aș vorba

Să dormim — dar' de-oiu minți

Sfinții toți să mă trăsnească

Și chiar aci să mă 'nblătească!

Eu dacă n'aș fi dormit

Poate că 'l-aș fi zărit —

Dar' de mine nu te teme,

Că p'acea lumea geme,

Unul trece, altul vine?

asta cotisațiunile din acești 4 ani, împreună cu dobânda dela cumpărări, au dat suma activului — indicată în socotelile publicate cu finea anului 1902. Și avem mare nădejde, că la terminul de 10 ani — prescris de statute — vom sporî capitalul la o atare sumă, din ale cărei % -e vom pute plăti pe învățătorul, și atunci vor înceta esecutiile pentru acel salariu, cari astăzi sînt atât de îndatinate prin satele noastre, ceea-ce nici decît nu ne fac cinste.

Ba ne vor binecuvînta și nepoții și următorii, pentru-că 'i-am scăpat de aceasta sarcină. Pe lucru dar' domnilor preoți și învățători, nu întrelăsați nici o ocaziune: sfătuiți și îndemnați poporul, puneți-vă în fruntea lucrului și întemeiați grînare, și fiți convinși, că poporul încredințându-se din socotelile anuale deduse corect, despre sporul sigur, cei buni vă vor binecuvînta, ear' cei sîndecoși, cari poate la început vă vor pune pedeci, se vor retrage la o parte rușinați, de nu cumva se vor înoda și ei în numărul membrilor.

Să nu credeți că noi doar' nu am avut și de atari, ba da, încă mulți, dar' laudă lui Dumnezeu, că astăzi toți sîntem un trup și un suflet, și mergem cu pași siguri spre țintă.

În urmă, declarăm că celor-ce ar voi a ne urma, cu toată bunăvoința le stăm întru ajutor cu sfatul câștigat din experiența noastră, când acela ni-s'ar cere.

Un membru.

S.FATURI.

Povețe pentru părinți, culese din cărți bisericești.

1. »Învăță pe copil calea pe care are să umble, zice înțeleptul, că și după ce va îmbetrâni nu se va depărta dela ea«.

2. »Părinți, zice sfîntul apostol Pavel, nu urgisiți pe fiii voștri întru mînie, ci-'i creșteți pe ei întru învățatură și cercetarea domnului.

3) »Învățați copiii voștri să facă cruce, să zică rugăciuni și să-'i duceți cât mai des la biserică«.

4.) »Deprindeți pe copii să țină la lege, la Dumnezeu și la obiceiurile cele bune și frumoase ale neamului, cari sînt o cheazăie tare pentru fericirea lor«.

5.) »Din mica copilărie trebuie să se insuffle copilului iubirea de bine, de adevăr și de frumos și să ne luptăm în potriva aplicării lor spre furțișag, înjurături, vicleșug, mândrie, nesupunere, neascultare și spre alte rele ca aceste, cari le aduc necinste și nefericire«.

6. »Pedepsește pe fiul tîu când încă este nădejde«.

7. »Ceartă pe fiul tîu și el odihnă îți va da și bucurie va aduce sufletului tîu«.

8. »Dă copilul tîu la școală să învețe cel puțin a ceti, a scrie și a cunoaște țeara, istoria ei și drepturile și datoriile lui cătră ea«.

9. »Dă copilul tîu la vre-un meșteșug, care este una din cele mai prețioase averi și comori, pe cari le putem lăsa copiilor noștri«.

10. Arătați copiilor calea Domnului și ușa bisericii, căci unde sînt doi adunați în numele Domnului, spiritul cel sfînt este între ei«.

George Resletz

Pentru-ca pîrul să nu albească.

Puneți într'un litru de apă să fiarbă 10 grame ceaiu fin rusc, la care se adaugă 5 grame cuișoare. După ce fierbe și scade pe jumătate, se retrage dela foc și se strecoară. Se unge seara pîrul cu un burete. Acest ceaiu e bun și în contra mătreței.

Cartofii degerați și cei încolțiți.

Dacă s'au stricat cartofii aruncați, nu-'i dați nici la vaci, nici la porci. Este inesact, că prin fierbere cartofii încolțiți nu mai sînt vătămători pentru animale. Cojile de cartofi încolțiți și cartofii încolțiți au o otravă într'înșii numită solanină, care ucide sau îmbolnăvește greu animalele. Prin fierbere solanina nu dispăre. Este adevărat, că cartofii fierți sînt mai hrănitori decît cei cruzi, dar' cu condiția de-a nu fi nici degerați, nici încolțiți.

Ș'apoi ce știi din mulțime?

(să pun din nou la dormit, Românul însă după puțină vreme mi-'l rade odată sdravîn cu bâta — prefăcîndu-se apoi că doarme)

Țiganul:

(sare spărios)

Auleo! tului spinarea!

Auleo cum m'a pocnit.

(să uită în toate părțile)

Ean' te scoală mîi cumetre,

Că pe mine m'au spetit.

Românul:

(doarme)

Hmr!

Țiganul:

Mîi cumetre, scoală iute,

Că acum ne prăpădim.

Românul:

(visează)

Jupâneasă crășmărită,

Ean mai dă un cop ne vin.

Țiganul.

Mîi cumetre! mîi cumetre!

Auleo cum m'a tăiat,

Mîi cumetre, ean' ascultă

Nu ști cin' m'a deșelat?

Românul:

(să pomenește)

Ce-'i! Ha! ce-'i asta

De te ții așa de spate?

Țiganul:

Auleo cin' m'au tăiat

De mai m'au deșelat?

Românul:

Când mîi frate, când și cum?

Țiganul:

Uite, numai chiar acum.

Românul:

Vezi, dacă n'ași fi durmit

Poate că 'l-ași fi zărit —

Dar' de mine nu te teme,

Că p'acea lumea geme,

Unul trece, altul vine,

Ș'apoi ce știi din mulțime?

Știri economice, comerc., juridr., industr.

Curs de desemn pentru învățător. Ca și anul trecut, se va ține și-'n anul acesta și cel viitor un curs de desemn de câte șapte săptămîni în Sibiu. Cursul va dura din 15 Iunie—1 August. Dumineca vor fi liberi. Pentru vîpt estin și cvartir gratuit se va îngrijii direcțiunea. Învățătorii și învățătoarele, cari vor să participe, să se adreseze cât mai curînd la directorul școalei industriale din Sibiu, dl Martin Schuster, Saggasse, 29. Comunele pot ușura mult această cvalificare a învățătorilor, dîndu le 100—150 cor. ajutor pentru un curs.

Bisericiile nu pot fi executate. Exactoratul orașului Budapesta a intentat bisericea rom. catolice din suburbiul numit »Krisztinaváros« proces pentru 528 cor. 55 bani taxe de pavagiu, cerînd execuție pe edificiul bisericeii, respective întabularea pretensiunii. Judecătoria cercuală a districtelor I—III. ca autoritate de carte funduară a respins cererea întabulării, pe motiv că orașul fiind patronul bisericeii, el are să solvească și taxele de pavagiu. Apelată afacerea la tabla regească din Budapesta, aceasta n'a aprobat decisiul judecătoriei cercuale nu numai pe motivul invocat de ea ci și pe motivul, că realitatea, asupra căreia s'a cerut întabularea pretensiunii, e biserica unei confesiuni recunoscute în lege, deci un lucru scos din circulația publică și astfel nu poate servi de hipotecă și nici întabulări de pretensiuni asupra ei nu se pot face

Măcelarii nu pot fi primari conform unei hotărîri a tribunalului suprem administrativ. Causa e, că primarul are să supravegheze și controleze măcelăriile, dar' fiind însuși măcelar, nu va lucra cu destulă conștientă.

Dela băncile noastre. »Banca populară«, Dej. A. II. Capital social 60.000, depuneri 43.384 cor. 68 b., fond de rezervă 400, câștig curar 4002 cor. 10 b.

»Bihoreana«, Oradea-mare. A. IV. Depuneri 77.209, rezervele 5773, venit curar 7536 cor. Pentru scopuri de binefacere se propun 135 cor. 59 b.

»Doina«, Câmpani. Depuneri 299.088 cor., rezervele 25.440, fondul de pensiune 3180, profitul net 12,985 cor.

Starea sîmînturilor în România. După ultimele rapoarte sosite la ministerul de domenii, starea sîmînturilor în întreaga țeară se prezintă în condițiuni escelente. Zăpada a început să se topească pe alocurea.

Grăul e mărișor.

Celelalte sîmînturi promit asemenea o bogată recoltă.

FELURIME.

Un club ciudat. Ziarele din New-York anunță, că în Strathmore, statul Pennsylvania, s'a înființat un club foarte ciudat, ai cărui membri sau trebuie să se căsătorească, sau să se sinucidă. În fiecare lună se adună membri acestui club și trag la sorți. Acela, care trage bila neagră, trebuie ca în cursul unei jumătăți de an să facă la trei dame propuneri de căsătorie. Dacă este refuzat de cătră toate trei, este obligat ca să-'și curme firul vieții. De sigur că numai Don Juani cu multă experiență vor intra în acest club.

CRONICĂ

Din biblioteca populară a administrației domeniului coroanei a apărut carticica a 25-a intitulată *Biserica, obiectele sfinte din ea, și vestimentele bisericesti* explicate de diaconul I. V. Raiculescu. Cartea are o mulțime de icoane și e o nouă mărturie, că domeniile coroanei, administrate de dl. I. Kallinderu, sînt o școală adevărată pentru Românii noștri de dincolo.

Hymen. Dl. Dr. Aureliu Maniu, medic militar în Przymyl, originar din Năsăud, anunță cununia lui cu d-șoara Ana Wania, ce se va ține în 17 Februarie a. c. în catedrala gr. or. din Cernăuț.

— Dl. Constantin Doboșan anunță cununia sa cu d-șoara Silvia Colojoară celebrată în 8 Feb. n. a. c. în Sculea.

Foaie românească în Pesta redactată de Jidovi. Cătim în *Poporul Român*, că în Budapesta a început să apară de curând o foaie cu numele *Voința Poporului* în fruntea căreia stau oameni, cari n'au curajul să-și spuie numele și nici nu sînt Români, deși se dau de fii ai neamului nostru. E aceasta o foaie cu format mic, cu limbă prea puțin românească: nu poate prinde în simțul poporului nostru, dar totuși omul poate fi amăgit de mulțori. E redactată de unii domni pretingi iubitori de neam, cari lasă, că sînt de viața lui Israel, dar' nici nu cunosc poporul nostru și necazurile lui...

Răsbunare sângeroasă. Locuitorul Ioan Jura din Bolvașnița (com. Caraș-Severin) avuse un proces la judecătoria din Caransebeș. La pertractare a figurat ca martor și locuitorul Stefan Vuc tot din Bolvașnița. Fasiunile lui Vuc l'au supărat așa de rău pe acuzatul Ioan Jura, încât acesta a jurat răsbunare cruntă. În 3 Februarie la 10 ore seara Vuc se întorcea din birt acasă. Pe drum s'a întâlnit cu inamicul său Jura, care stătea la poarta casei sale. Jura a alergat repede în odaie, a luat cu sine pușca și fugind după Vuc l'a împușcat. Vuc a căzut jos fără simțire și imediat și a dat sufletul. Jura după comiterea crimei nu s'a mai reîntors acasă, ci a luat drumul spre România.

Jidovii din România. Cetitorii de gazete știu, că România, indeosebi Moldova cea-veche, e bătută cu o mulțime de Jidovi, cei mai mulți veniți din Rusia și Galizia. Aceștia cer ca să fie primiți la toate direcțiile din țeară, ceea-ce ar însemna jidovirea României. Neputînd face România așa ceva, Jidovii au început să strige: Ghevalt! și să publice articoli prin foile cele mari jidovești, în cari se plîngeau, că sînt asupriți și omorîți de nedreptatea românească. Totodată au amenințat, că vor părăsi România. Ce bucurie ar fi fost pe țeara fraților de dincolo, dacă într'adevăr ar fi plecat, dar' din cele 400 de mii de Jidani abia au eșit 7500 din România, după-cum publică o foaie din Viena. Intr'adevăr, prea puțini!

Un nou soi de contribuție. Fiindcă e vorba de nouă contribuții comunale consiliul comunal din Csenger-Satmar a inventat un nou fel de contribuție, anume contribuția pe soări.

Toți acei locuitori, la a căror casă de locuit, atelier etc. duce o scară, sînt datori să plătească anual de fiecare scară câte 6 coroane.

Numai de nu li s'ar întempla vr'o nenorocire membrilor acelu consiliu pe scările puse la contribuție.

Ciocan deputat. La alegerea de deputat dietal în cercul Năsăudului, săvîrșită ieri, a fost ales unanim *Ioan Ciocan*, cu program liberal.

Turburări greviste. La Omsk în Siberia au fost zilele trecute grave turburări greviste. Mai multe mii de greviști au atacat pe cazaci. S'a încins atunci o luptă grozavă. Greviștii au avut câteva sute de morți, ear' dintre cazaci au căzut mai mulți morți și 70 de răniți.

Foc mare în Budapesta. Ni se scriu următoarele: Un înspăimîntător foc a fost în 4 Febr. st. n. la 5^{1/2} d. a Palatul New York se afla în flăcări; focul de-abia a putut fi stîm după o muncă grea de multe ore. Palatul New York a fost unul dintre cele mai pompoase din Budapesta, și se estindea pe lângă trei strade. El a fost al societății New York; paguba se urcă la vr'o 200 000 cor. Aceasta s'a întemplat în timpul, când Maiestatea Sa a sosit în Budapesta. *I. Dobrotă.*

O denumire nimerită. Ziua de 25 Ianuarie a fost o zi de bucurie pentru credincioșii gr. cat. ai opidului Reteag, din incidentul introducerii noului preot al lor, pe care l'au primit cu cea mai pronunțată bucurie.

Excelenția Sa și Prea Veneratul Consistor din Gherla înțelegînd însemnătatea și chemarea unui preot activ, în acest centru cu diferite confesiuni, ne-a învrednicit cu un preot inteligent și zelos în persoana dlui Ioan Sonea, preotul Săplacului. Cunoscîndu-l, îndreptățiti sîntem a lega multe speranțe de persoana d-niei sale, cu atît mai mult, fiindcă în Reteag va afla un larg teren de activitate.

Sperăm mult dela inteligența și prudența de păstorire a dlui Sonea, cu care obișnuiește a-și conduce turma și ești încredințată. *Un poporean.*

Milionari fără să știe. Ziarele cari se ocupă cu loteriile arată că mai bine de 700 oameni dispun de capitaluri mai mari sau mai mici, fără să se intereseze de ele.

Din câștigurile principale ale loteriei turcești de câte 600.000 franci, nouă n'au fost încă reclamate. Afară de aceștia mai sînt 10, cari ar pute reclama câte 300.000 franci, 11 ar pute reclama câte 60.000 fr. 21 câte 20.000 fr., ear' 22 câte 10.000 fr. Suma câștigurilor nereclamate face 11 milioane franci.

Achitat. Locuitorul G. Chamulek din Zolyom a fost prins peibovnicul nevastei sale în casă. El l'a ucis, nevasta însă a scăpat. Curtea cu jurați din Besztercebánya (nordul Ungariei) l'a declarat nevinovat, așa că nenorocitul a fost pus pe picior liber.

Furt în biserică. Zilele trecute au intrat niște mișei în biserică gr. or. din Borsă furând 200 cor. Gendarmeria a prins pe hoți, cari sînt doi cerșitori.

Din jertfele Kossuthiștilor. La alegerile din urmă mai mulți țărani români din Bihar s'au lăsat ademiniți de promisiunile făcute de corteșii candidatului kossuthist și în aprinderea lor, au amenințat cu moartea pe candidatul guvernului, Fassie Tivadar, ba chiar și pe preotul lor, care încercase să-i molomească. Joia trecută a fost pertractarea acestor fapte în Oradea-mare. Doi dintre țărani acuzați au fost pedepsiți cu câte 2 ani, 3 cu câte 1 an și 5 cu câte 8 luni și toți la suportarea cheltuelilor.

Petrecere populară în Sighișoara. O zi de bucurie generală a croit pentru poporul nostru din Sighișoara harnicul corp învățătoresc, compus din Dl director Ambrosiu Stoicoviciu, Nicolau Ilie și Pompiliu Constandin, aranjînd a doua zi de Crăciun, o petrecere frumoasă.

După executarea marșului *Deșteaptă-te Române* din partea muzicii, cortina s'a ridică — și o ceată de copii apar pe bină, intonînd frumusea compoziție: *Trei păstori se întîlniră*. Aplause frenetice le-a fost răsplată. Urmează piesa *Capra cu șapte ezi* de Băieș. Icusința și dibăcia ce au arătat mititei elevi la interpretarea rolurilor numai spre lauda și cinstea harnicului lor instructor, D-lui Ambrosie Stoicoviciu, poate servi. Muzica execută unel piesă populară, apoi urmează piesa *Cărlanii* de C. Negruzi. Aici n'am avut numai nișoi simpli diletanți, ci diletanți actori. Mișcările grațioase ale Ioanei Cristea (Domica) și gesturile cu chibzueală întrebuințate m'au făcut să cred, că într'adevăr avem o actriță înaintea noastră. Nu cu mai puțină dibăcie și-a predat rolul său și Maria Cioșiu. Adevărați actori au fost și Lup și Puranciu. Toate mișcările lor au fost naturale. Aplause frenetice au acoperit pe harnicii diletanți actori, cari cu atîta icusința și-au interpretat rolurile lor.

Au urmat unele cântece executate de corul plugarilor și apoi dialogul *Țiganul la tîrg* de E. Suci, predat de I. Tumulășiu și Z. Muntean, cari au stîrnit un mare hohot în public. Mult haz a produs și elevul Ambrosie Stoicoviciu cu declamarea poeziei *Hoții și Jidani* de Speranță.

După splendidul succes al reprezentațiunii — a fost foarte natural ca și jocul să urmeze animat și plin de viață.

Numai spre lauda și cinstea harnicului corp didactic poate servi instruirea elevilor și a tinerimei și croirea unor momente dulci și plăcute poporului nostru.

Nimic altceva n'aș mai avî, de cît a ruga pe d-nii învățători a se îndeletnici cu crearea a cît mai multe momente de acestea, în cari sermanul popor să-și mai uite de necazuri, și să guste plăceri mai nobile. *Păunaș.*

Bani falși. Aducem din nou la cunoștința cetitorilor noștri, că în toate părțile țării s'au răspîndit banonotele false de 10 coroane așa de tare, în căt casa centrală din Budapesta a trebuit să facă atente percepțoratele asupra acestei împrejurări. Mai ușor se pot cunoaște, că pe partea nemțească vorba *Bank* e scrisă *Banf*, ear în colțul drept dedesupt lipesc vorbele *der Banknoten*.

— Am fost amintit și noi, că în jurul Oraviței se înmulțiseră din samă afară monetele false de cinci coroane. Acum în curînd a cumpărat locuitorul I. Br. din Vranianț lemne în Oravița, plătindu-le, între alte monede, și cu 3 piese false de 5 cor. Abia s'a depărtat și vînzătorul observă, că piesele sînt false. El înștiință numai decât gendarmierii, care din descrierea omului cu pricina se convinse că trebuie să fie Br. pe care-l prepuneau de mult. Fără să-l mai caute, pleacă la casa lui, unde aflară într'o cămară ascunsă tot felul de teacuri de bani, piese de 5 cor., neisprăvite și mai multă tîniohea și zinc, din care fabrica banii. Când erau pe gata, vine și măestrul, pe care-l prinsă numai de cît. Br. a mărturisit, că se ocupă de șase luni cu fabricarea banilor.

Sinucidere. Codreanu E. Szentiványi din Kolacsko era logodit cu o fată de acolo. Aceasta făcuse cunoștința cu unul mai bănos și hotărîndu-se lute l'a trimis mirelui inelul de logodnă înapoi. Nebun de durere, a alergat la fosta-i mireasă încercînd să o înduplece, ca să rămână tot pe lângă el. Ea n'a vrut, și bietul flăcău s'a împușcat în fața ei.

Statistica confesiunilor străine în România După o statistică mai nouă în România sunt 45,000 catolici cu un arhiepiscop (București) și un episcop (Iși), 63 biserici și 80 preoți. Numărul protestanților e de 30,000 cu 12 biserici și 19 predicatori. Jidovii au 3 temple, 302 sinagogi și 103 rabini. (Numărul total al Jidovilor nu se știe cu siguranță). Datele variază între 4—700,000). Armenii au 16 biserici și 17 preoți. În Dobrogea sunt 305 moschee cu 311 hogi.

Unde duce traiul bun. G. Barabás era archivar la tribunalul din Oradea mare. Trăind prea domnește, s'a umplut de datorii și ne mai putându-le plăti, s'a spânzurat. După el a rămas e familie numeroasă în cea mai neagră miserie.

Deputatul irlandez Lynch, care luptase contra Englezilor în Africa-de-sud când cu războiul Burilor, a fost prins în Londra și condamnat la moarte în furci. Regele l'a preschimbât pedeapsa în temniță pe viață.

Din „Femea și Familia” a apărut azi nr. 2 cu un bogat și variat cuprins, novele, schițe, știri, continuare de roman, lucruri de ale casei și de ale modei, etc. Atragem din nou atențiunea familiilor asupra acestei interesante reviste, unică în felul ei nu numai la noi, dar și în România. O dovadă despre bunătatea ei s'ânt și apretierile elogioase, ce l'le face presă de dincoace și de dincolo de Carpați. Revista apare de două ori pe lună și costă pe an 10 cor., 1/2 an 5 cor., 1/4 de an 250 cor. Abonamentele s'ânt a se adresa dlui Silvestru Moldovan în Sibiu.

Familia Corvineștilor pare a nu se fi sfârșit încă. Din Rusia l'a sosit magistratul din Cluj o înștiințare, că în orașul rusesc Borutin trăește o familie cu numele »Corvin«, care are o mulțime de documente dela Mateiu Corvinul.

Știri din America. Dela Chicago înspre Oceanul atlantic a băntuit un vifor îngrozitor cu zăpadă, care a întrerupt toate legăturile telegrafice și poștale. Nici trenurile nu mai circulă, așa că în New York nu mai au pâine și carne.

În parlamentul din Washington s'a plâns un deputat, că foarte mulți din consuli americani fac numai rușine Statelor Unite. În Mexico e un consul, care a zălogit steagul american pentru 25 cenți, ca să poată bea rachiu, altul a murit în casa nebunilor din cauza beției, un al treilea a trebuit să fugă pentru o faptă criminală etc. Drăguți consuli au Statele-Unite!

Nu te prinde cu diregătorii! Din Cornăești ni-se scrie: Toma Mitrofan voia să iese cu carul cu boi din sat, cu toate că era oprit din cauza boalei de gură și de unghii. Ficiorul juratului Petru Dobrota nu l'a lăsat să iese, ceea-ce l'a supărat pe Toma așa de mult, încât a început să lovească cu băta în el. Pe când se băteau ei, vine și juratul și în loc de împăciuire începe să lovească cu o furcă de fer în Toma, rupându-l o mână. Lucrul a ajuns la judecată și juratul a fost pedepsit cu o lună închisoare și 20 cor. în bani, Toma Mitrofan, care s'a opus diregătoriei, 1 zi închisoare și 10 cor. în bani.

Urmarea obrăsniceii. Pe trenul către Tezerin (Bănat) călătoriau mai mulți Sârbi la o nuntă. În același cupou erau și niște studenți maghiari, cari au început să urle cântece de-ale lor bătându-și joc de Sârbi. Cum s'ânt acestia lute de fire, au aruncat pe doi dintre domnișori afară din cupou, așa-că numai unei întâmplări feroce i se poate mulțumi, că nu și-au rupt gâtul.

Un vifor îngrozitor a băntuit pe Insulele Societății (Oceanul pacific) S'a prăpădit preste 1000 oameni și s'au puștit 8 insule.

Grijiți de copii. Cât de mult trebuie să ferim pe copii de ori-ce fel de lucru, care le-ar pute sălbătăci inima, dovedește și întâmplarea următoare: În Marcoviț (Moravia) a tăiat un țeran un porc, fiind de față și băiatul lui de 3 ani. Acesta a fugit în casă, a luat un oușit mare și a tăiat gâtul soriosrei lui de 1/2 an, care era în leagăn. Fetița a murit. Întrebat, cum a putut făptui așa ceva, a spus cu sânge rece: »Am vrut să ved, dacă și Mărioara guită ca porcul«.

Un preot harnic. Din Geaca primim următoarea scrisoare îmbucurătoare: În nr. 2 din anul curent al mult prețuitei »Foaia Poporului« a apărut un prim articol de mare valoare »Un obicei păgubitor«, prin care sfătuiți poporul, că în locul pomelilor dela morți să facă altfel de jertfă, pentru biserică și școală, adică pentru scopuri culturale.

Dacă se dă cu aceea ocaziune mâncare săracilor, nu ar fi mare pagubă. E însă lucru foarte păgubitor și dejositor pentru poporul nostru, că ocaziunea pomelilor se cheltuiește multă beaură, mai ales rachiu și acesta face mai ales spesele la pomene. Cu beaură însă nu se face pomana, căci cei săraci au trebuință de mâncare, dar nu de beaură. Aceasta deci trebuie scoasă din folosință, nu numai dela pomene, dar din toate convenirile populare. Și dacă ar avé poporul nostru minte să încunjure cărmăcele, din cari numai Jidovii se îngrășe, și să folosească de beut numai apa, ca cea mai sănătoasă și necostisitoare beaură, ar fi într'adevăr fericiți. În comuna noastră la pomene și după ori și ce ceremonial religios nu se folosește nici un fel de beaură. Și aceeași avem a o mulțumiri vrednicului nostru preot Ioan Pașca, care în toate direcțiunile toate mult ostenește pentru binele poporului. Acesta a sfătuit, apoi a oprit poporul de-a folosi beaturi la conveniri religioase, prin ce speșele îngropăciunilor etc. s'au redus în mod considerabil în interesul poporului nostru. Aceasta ar trebui să se ractizeze peste tot locul la poporul nostru. A face donațiuni în amintirea morților pentru biserică și școală încă e foarte frumos, ceea-ce ar trebui să se introducă pretutindenea. Am aflat de bine a scrie aceste, dorind că acolo, unde se mai uzitează, să se scoată beaurile spirituoase din folosința poporului nostru.

Ceea-ce se poate face cum s'a putut și în comuna noastră. Primiți profundul meu respect pentru multele sfaturi bune ce ne dați. I. Almas.

Din jertfele beției. În Cugir a ars Sâmbătă o țerancă. Ea se îmbătase ca de obicei, și când a vrut să aprindă lumina s'a aprins ea și patul ei, prefăcându-se totul în scrum.

— În Cîsnădie a fost aflat Ariton Roman din K-Sepiac, lucrător cu ziua, mort într'o curte. Medicul a constatat, că moartea l'a cauzat-o rachiu, pe care-l bea în fiecare zi până-și perdea conștiința.

Ajutoare pentru inundații din comitatul Solnoc Dobăca. Fișpanul comitatului Solnoc-Bobăca a luat măsuri ca în cursul lunii acesteia să se împartă bucate oamenilor lipsiți din comitat, cărora inundația din vara trecută a Somașului li-a nimicit toată recolta. Cei lipsiți cu deservire vor fi împărțiți cu ajutoare gratuite, ear' cei cari dispun de oare-care avere, vor primi bucate cu prețuri reduse. Căile ferate au acordat deasemenea reduceri pentru transportul cerealelor destinate pentru distribuire.

Foamete în Bihor. Din Oradea mare se telegrafează, că în ținutul Beiușului băntuie foametea dela anul nou încoace. Mulți oameni din satele mai ascunse se luptă cu foamea. Causa foametei este grindina din vara anului trecut, care a devastat sămănăturile. La asta s'a mai adaus și boala de gură și de unghii la vite și boala de porci.

Reviste școlare. Am primit numărul 3 din »Foaia școlastică« dela Blaj. Cuprinsul tot mai variat și mai excelent dovedește, că aceasta foaie merită tot mai mult sprijinul învățătorilor noștri.

În Brașov a apărut numărul 1 din »Școala și Familia«, foaie pedagogică literară, care apare la 1 și 15 ale fiecărei luni. Redactor responsabil Ioan Dariu. Nu e foaie nouă, căci e anul al IV. al cunoscutei reviste, care apăruse în Brașov. Colaboratorii grupați în jurul ei garantează, că literatura pedagogică dela noi se va bucura de o simțită îmbogățire. Abonamentul anual 6 coroane.

Petrecere. Inteligența română din Daia-rom. aranjează la 2/15 Februarie 1903 în localul școlii de acolo un concert împreună cu declamațiuni și joc. Începutul la 7 ore seara. Venitul curat este destinat bibliotecii școlare.

Iobăgie în secolul al XX. În Scepus (nordul Ungariei) numai acum s'au șters ultimele rămășițe din vechea iobăgie. Pe moșiile ducelui Filip de Coburg-Gotha și ale grofului Csáky s'au liberat în anul acesta 157 coloni, cari trebuiau să iobăgească pentru ca să aibă și ei drept la pășune și la pădure.

300 de medalii s'au împărțit între cultivătorii mici de flori, cari au primit în dar anul trecut rădăcini de hiacinte din magazinul de semințe c. și r. E. Mauthner, liferant al curții, și cărora le-a succedat să cultive flori cu colori frumoase. Distribuirea medaliilor și cinstitirea cea nouă a elevilor cu 5000 de rădăcini de hiacinte — sămănate deja în glastre — a avut loc Dumineca trecută în curtea magazinului de semințe din strada Rotenbill. Această jertfă, care n'are alt scop decât a împodobi cu flori chiar și ferestrele celor mai modești locuitori din capitală și a stărni interesul la copii pentru tot ce e frumos și nobil, de bună seamă, că e de o însemnătate socială și eminentă și merită recunoștință. — Magazinul de semințe ces. și reg. al lui Edmund Mauthner, care ne-a dat până acum atâtea creațiuni frumoase pe terenul artei de grădinărit și pe care îl putem numi cu mândrie unul dintre cele mai mari magazine din Europa, va distribui prin a doua jumătate a lunii Maiu mai multe mii de palmieri între elevi, ear' în Septemvrie va aranja o expoziție de palmieri. — Cu ocaziunea aceasta recomandăm cu căldură catalogul ilustrat al magazinului de semințe ces. și reg. Edmund Mauthner. Amatorii de flori s'e-l ceară numai și îl vor primi franco și gratis.

Biblioteca populară.

Rucăr, Ianuarie 1903

Nu odăta am putut ceti în coloana prețuitului D-voastră ziar frumoase rapoarte despre o mulțime de instituțiuni folositoare, cari tot mai mult prind rădăcini în sinul neamului nostru. Aceste instituțiuni au frumoasa chemare de a ne face mai buni, mai prevăzători, mai lucrători și cruțători, au de scop a planta în inimile noastre iubire reciprocă și mai presus de toate a ne pune în posesie să ne ajutăm reciproc.

Nu cred, că există Român, care s'ar retrage dela aceste instituțiuni; și dacă totuși ele nu s'au împământent în tot colțul locuit de Români, cauza e numai ignoranța, care ne împedecă pe alocuria a vedè adevèrul.

Dacă încetul cu încetul vor lucra neobosiți aceia, în mâna cărora e dată cârma poporului nostru, putem spera, că va sosi un timp, când mult folositele instituțiuni, ca însoțiri de credit, însoțiri de bani, de bucate, etc. le vom întâlni la tot pasul printre Românii noștri, cari însoțiri vor fi atunci tot atâtea izvoare de venit. Dacă aceste instituțiuni se vor generaliza printre neamul nostru, atunci și izvoarele lui de venit vor fi mai multe și atunci de sigur, că nu vom mai auzi pe poporul nostru plângându-se, că datele sunt multe și nu le mai poate suporta.

Cel mai bun mijloc de a imprăști neștiința sînt *bibliotecile populare*. Aceste biblioteci în toate părțile locuite de Români au fost bine primite și ele peste tot unde au fost introduse au produs fructele cele mai bune. O mulțime de păcate și patimi dispar de acolo, unde bibliotecile sunt împământentite.

Conșcunț fiind de aceste principii, cred că sunt îndreptățit, ca să salut cu bucurie înființarea unei atare biblioteci și în comuna noastră Rucăr, (cet. Făgăraș) și cu atât mai mult sunt îndreptățit să mă bucur, când știu, că aceasta bibliotecă, și-a aflat intrupare mai mult sub influința indemnului, de care au fost cuprinși frunțașii, conducătorii comunei noastre Rucăr, cetind în prețutul D-voastră ziar, că încă și în alte comune s'au înființat astfel de biblioteci.

Convinși fiind vrednicii conducători ai comunei noastre despre efectele bune ale unei biblioteci populare, n'au pregetat un minut, ci s'au pus pe lucru, jertfind chiar bani din pungă proprie numai pentru ca să-și ajungă nobilul scop.

Merită amintire acei bărbați, cari nu numai cu aceasta ocaziune și-au arătat interesul față de comuna noastră, ci întotdeauna au lucrat numai și numai în favorul acestei comuni. Și acești bărbați sunt: învățătorul George Buca, Moise Nicoară, Ioan Dan și George Băluț.

Răsplătească-le Domnul însușit ostăneala!

De acum înainte tinerimea în deosebi nu va mai petrece lungile nopți de eamnă în localuri demoralizătoare, ci va celi cărți, din care mult folos va trage. Ear pentru ca biblioteca noastră să prospereze, să se mărească au pus pentru fie care persoană, care voește a fi membru al acestei biblioteci, taxa minimală de 20 or. (40 b.) anual. Pe banii aceștia să vor cumpèra earăși cărți, așa că din zi în zi biblioteca se înmulțește....

Frumos și nobil e scopul, ce urmărește această instituțiune; și cu cât D-voastră locuitori ai comunei noastre Rucăr vă veți alipi cu mai mare drag de ea făcându-vè membri și cetind cărțile, cu atât ea mai curènd își va arăta rodurile sale. Oăci neștiința și interesul va dispărè din sinul comunei noastre făcènd loc adevèrului și științei, cari sînt azi singurele mijloace, ce pot asigura cuiva o bunătate materială.

Eară D-voastră vrednicii conducători continuați numai pe drumul apucat și sigur veți fi, că urmașii în vezi Vè vor binecuvènta.

Cu Dumnezeu înainte!

Un Rucărean.

Ministerul agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința generală, că urmând a se edita o serie de compendii pentru instrucțiunea lucrătorilor agricoli angajați la ferme și pepiniere, ministrul publică concurs pentru cele mai bune lucrări în ramurile agricole și anume:

Agricultura.

Creșterea, înmulțirea, îngrijirea vitelor și lăptăria.

Creșterea vermililor de mătasă și estragerea mătasei.

Creșterea albinelor și estragerea mierii.

Cultura viei.

Fabricațiunea și conservarea vinului.

Cultura arborilor roditori.

Cultura zarzavaturilor și a florilor.

Aritmetica agricolă, în condițiunile următoare:

1. Lucrările se vor întocmi urmând în liniamente generale programele analitice publicate în monitorul oficial nr. 162 din 23 Octomvrie 1902.

2. Lucrările trebuie făcute în termeni cât se poate de populari potrivit cu priceperea absolvenților cursului primar.

3. Primirea lucrărilor manuscrise pentru acest concurs se încheie la 1 Martie 1903.

4. Lucrările manuscrise vor trebui să fie prezentate ministrului, direcțiunea agriculturii, în plic încheie cu un motto pentru fiecare în parte.

Pe plic se va indica pentru ce ramură e prezentat manuscrisul în concurs. În plic separat cu acelaș motto se va indica pe o coală de hârtie, numele, pronumele și adresa autorului.

Premiile ce acordă ministrul pentru lucrările de mai sus sînt:

	I.	II.
	lei	
Pentru agricultură	300	200
Pentru creșterea, înmulțirea, îngrijirea vitelor și lăptărie	250	150
Pentru creșterea vermililor de mătasă și estragerea mătasei	200	100
Pentru creșterea albinelor și estragerea mierii	200	100
Pentru cultura viei	250	150
Pentru fabricațiunea și conservarea vinului	250	150
Pentru cultura arborilor roditori	200	100
Pentru cultura zarzavatului și a florilor	250	100
Pentru aritmetica agricolă	250	100

Ministerul acordă pe lângă un premiu și un număr de două sute broșuri.

Lucrările premiate rămân în proprietatea ministrului.

Carte engleză și românească.

Limba engleză învățată în 3 săptămâni!

Nenumèrate au fost scrisorile trimise dela Români din America, din Ardeal și din Bănat, cari întrebau, dacă nu e vre-o carte românească, din care să poată învăța englezește. Acum va fi. Un cunoscător de limba engleză și română a pregătit o carte, în care găsește cel ce vrea să învețe, tot ce-i trebuie să știe englezește pe drum, în prăvălie, pe stradă, în fabrici, la vamă, la primărie, în biserică, la poștă și telegraf, la câmp, în pădure, scurt: totul. Cartea însă nu o tipărește, până nu va fi asigurat, că l-o cumpèră atâția, ca să-l acopere cheltuelile de tipar. De aceea să se anunțe în timpul cel mai scurt toți acela, cari doresc să-și cumpere cartea. Ardelenii și Bănățenii pot face aceasta în vre-o două săptămâni, Americanii să se gândească îndată ce vor ceti acest anunț. Mai bine e să se comande mai multe exemplare deodată. Prețul va fi 45 or. și 3 or. porto, pentru America 20 cenți și 5 cenți porto. Cartea va fi gata, dacă se vor înștiința destui, în 20 Martie c.ă. n. a. e.

Banii să nu se trimită încă, ci numai înștiințare dela cei ce vor să o aboneze.

Știri din piață.

Sibiu. Grâu, hl. 12.—13.—, seacă —.—, orz —.—, ovės 4.—4.80, cucuruz 8 —9.— cor.

Bursa din Budapeșta Grâu, 50 kg. 7.75—8.20; seacă 6.45—6.75; orz 5.60—6.—; ovės 6.10—6.40, cuc. 5.55—5.75 coroane.

MAI NOU.

Alegerea de episcop din Arad.

Azi, Joi, în 12 Faur n. a fost ales episcop al diecesei Aradului protosințelul Ioan Papp.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Dlui G. Maican, Tic.-rom. Tipografia e acum încă câteva săptămâni foarte îngrămădită cu lucrări, de aceea ești rugat a mai ave puțină răbdare până când se-ți putem comunica condițiunile.

Dlui T. Borza, Valhid. Ne-ar trebui să avem manuscriptul întreg, ca să putem face socoteala. Fi bun trimite-l preste două-trei săptămâni.

Dlui Romul Biora, Ghilad. Noi n'am primit abonamentul pentru anul acesta, de aceea să te adresezi eară acolo.

Dlui Șerban Iliu, Reșița. Rockefeller vrea să facă un spital mare, unde să adune medicii, cari să studieze lucrul. Pentru-ce nu publici leacul în »Foaia«, făcènd o faptă creștinească pentru mulțimea suferinșilor?

Dlui Iliu Darabanți, Sascabania. După-cum am spus în »Foaie«, noi nu avem librărie. De aceea cere catalog dela W. Krafft, librar în Sibiu, care are multe cărți populare românești.

Dlui I. Tèran, Moldova-v. Cea mai bună îngrăditură e de »Gledicia«, care se capătă la Nagy Gábor în Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid. Crește foarte tare și are niște țepe așa de încrușcate, încât nici puși nu pot intra prin gardul acesta viu. La un gard de 200 m. își trebuie 1000 sade, cari costă 12 cor. Dacă cumperi de-acolo, își dă și învățătură, cum să faci lucrul.

Celelalte răspunsuri în numărul viitor.

Pentru redacție și editură responsabil: Victor Lazăr. Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni Iosif Marschall.

Plecarea și sosirea trenurilor la Sibiu.

Trenurile pleacă dela Sibiu:

Dimineața:

La 4 ore 33 min. la Tâlmaci—Făgăraș, tren mixt.

La 5 ore 30 min. Șelimber—Cisnădia, tren mixt.

La 7 ore 41 min. Copșa — direcția Budapesta și Predeal, tren mixt.

La 7 ore 44 min. Sebeș—Vinț, Arad, Budapesta (Alba-Iulia, Hunedoara, Petroșeni) tren de persoane.

După prânz:

La 1 oră 14 minute Tâlmaci—Turnu-Roșu—Căneni—București, tren de persoane.

La 1 oră 5 min. Copșa (comunică numai Marția și Vineria)

La 2 ore Tâlmaci—Turnu-Roșu—Făgăraș, tren mixt.

La 2 ore 5 minute Sebeș—Vinț—Deva (Hunedoara, Petroșeni).

La 2 ore 15 minute Șelimber—Cisnădia, tren mixt.

La 4 ore 25 min. Copșa—Cluj—Budapesta, tren de persoane.

La 5 ore 5 min. Sebeș—Vinț—Arad—Budapesta (Alba-Iulia, Petroșeni), tren mixt.

La 8 ore 25 min. (seara) Șelimber—Cisnădia, tren mixt.

La 10 ore 30 min. Copșa—Cluj—Budapesta, Brașov—Predeal, tren de persoane.

Trenurile sosesc la Sibiu:

Dimineața:

La 4 ore 12 min. dela Budapesta—Cluj, Predeal, Brașov, (Copșa), tren de pers.

La 6 ore 55 min. dela Budapesta, Arad, Vinț, Sebeș (Hunedoara, Petroșeni) tren mixt.

La 7 ore 04 min. dela Copșa (numai Marția și Vineria).

La 7 ore 10 min. dela Cisnădie—Șelimber; tren mixt.

La 7 ore 33 min. dela Făgăraș—Turnu-roșu, Tâlmaci, tren mixt.

După prânz:

La 12 ore 40 min. dela Deva, Vinț Sebeș, (Alba-Iulia, Hunedoara, Petroșeni), tren mixt.

La 1 oră 04 min. dela Budapesta—Cluj, Predeal—Brașov (Copșa); tren de persoane.

La 3 ore 37 min. dela București, Căneni; Turnu-Roșu, Tâlmaci; tren de persoane.

La 3 ore 55 min. dela Cisnădia—Șelimber; tren mixt.

La 8 ore 05 min. dela Budapesta, Arad, Vinț, Sebeș, (Alba-Iulia, Hunedoara), tren mixt.

La 8 ore 57 m. dela Făgăraș—Tâlmaci tren mixt.

La 9 ore 15 min. dela Budapesta, Cluj, Predeal—Brașov (Copșa), tren mixt.

La 10 ore 09 m. dela Cisnădie—Șelimber.

„Cassa de păstrare în Mercurea“

societate pe acțiuni,

acordă

împrumuturi hipotecare

dela suma de **5000 cor.** în sus cu **7% interese**, fără a reflecta la **provișune**, la **spesele de manipulare** și de **seris**.

Mercurea, la 1 Ianuarie 1903.

Direcțiunea.

Inștiințare.

De oare ce subscrisul nu mai trăesc laolaltă cu soția mea Paraschiva Joandrea născ. Mohan — contra căreia este în curgere procesul de divorț — prin aceasta aduc la cunoștința publică ca cu numele meu să nu-i crediteze nimenea nimic fostei mele soții fiindcă eu nu voi recunoaște absolut nimic pentru ea.

Sibiu, 10 Februarie n. 1903.

13 1—1

Romulus Joandrea.

Moșie

se dă numai decât în arândă

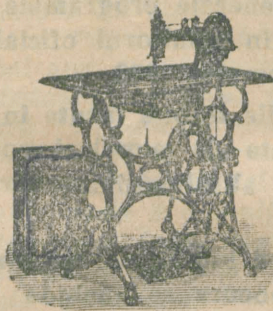
pe hotarul comunei Fărcădinul-de-sus, lângă Iațeg, în mărime de 140 jug. cat. E potrivită mai ales pentru economie de oi și pentru pășunat. Se dă în arândă pe lângă condițiuni foarte **avantajoase** și potrivite, cu preț ieftin pe 6—10 ani.

Doritorii să se adreseze la: **Csongrády Gizella** în Magyar Brettye, p. u. Russ (comitatul Hunedoarei).

Gustav Dürr.

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seide & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de orice fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de orice fel sunt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată delamine dau 5 ani garanție.

Liste de prețuri se trimit la cerere gratis și franco.

Fabrică de casse.

Subscrișii mei iau voie a face atent p. t. publicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care caută casse, să binevoască a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din afară se nu confundă cu alte casse ce obvin în comerț, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e panterate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Listă prețurilor gratis și franco

Instalare de lumină Atycelen.

Gustav Moess,

fabrică de casse în Sibiu,
strada Poplăceli-mare Nr. 8.

8 4—26